

Adam Pietrzkiwicz¹
ORCID: 0000-0002-6808-0460

30 lat International Police Association — Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji — Sekcja Polska

IPA POLSKA

Streszczenie: International Police Association (Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji) jest największym stowarzyszeniem obecnie funkcjonującym na świecie, dobrowolnie skupiającym w swych szeregach wszystkie policyjne służby, bez różnicy stopnia, wykształcenia, rasy, płci, barwy skóry, religii czy mowy. Jest organizacją politycznie neutralną i niezależną. Przynależność do IPA zobowiązuje do przestrzegania powszechnej deklaracji praw człowieka przyjętej przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 1948 r. International Police Association jest organizacją pozarządową, która uznaje, że każda forma tortur jest niezgodna z jej zasadami. Przemiany społeczno-polityczne w Polsce oraz uchwalenie przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji spowodowało, że i ta formacja mundurowa mogła otworzyć się na zupełnie nowe horyzonty. Zarówno społeczeństwo, jak i funkcjonariusze Policji stali się otwarci na zdobycze „świata zachodniego”, w tym na ideę krzewienia przyjaźni i koleżeństwa służb policyjnych na świecie. Obecnie International Police Association — Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji — Sekcja Polska w swych szeregach skupia osoby pełniące służbę w Policji lub Straży Granicznej oraz emerytów i rencistów tych formacji, którzy nie są skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa lub przestępstwa skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego.

Zródło: <https://ipapolska.pl>

Słowa kluczowe: stowarzyszenie, apolityczność, przyjaźń, Policja, Straż Graniczna

Abstract: International Police Association is the largest association currently functioning in the world, voluntarily bringing together all police services, regardless of degree, education, race, sex, skin color, religion or speech. It is a politically neutral and independent organization. Belonging to the IPA obliges you to comply with the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations in 1948. The International Police Association is a non-governmental organization that recognizes that any form of torture is incompatible with its principles. Social and political changes in Poland and the adoption of the Law on the Police by the Sejm of the Republic of Poland on April 6, 1990 meant that this uniformed formation could open up to completely new horizons. Both society and police officers became open to the achievements of the “Western world”, including the idea of promoting friendship and camaraderie of police services around the world. Currently, the International Police Association — Polish Section brings together persons serving in the Police or the Border Guard, as well as pensioners of these formations, who have not been convicted by a final court judgment for crimes or fiscal crimes, intentional, prosecuted by public indictment.

Keywords: association, apolitical character, friendship, Police, Border Guard

Wstęp

International Police Association (Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji; dalej jako: IPA) zostało założone 1 stycznia 1950 r. w Wielkiej Brytanii. Jego twórcy kierowali się mottem wyrażonym w języku esperanto — *Servo Per Amikeco* (Służyć poprzez przyjaźń). Stowarzyszenie powstało z inicjatywy angielskiego sierżanta policji Arthura Troopa. Obecnie funkcjonuje w oparciu

¹ Dr Adam Pietrzkiwicz — adiunkt Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Doktor nauk prawnych w zakresie prawa karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, studiów podyplomowych w zakresie zarządzania jednostką organizacyjną w administracji publicznej oraz w tematyce zarządzania kryzysowego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. W pracy naukowej koncentruje się na zagadnieniach prawno-karnych, problematyce administracji bezpieczeństwa wewnętrznego, historii organów bezpieczeństwa w Polsce, czemu poświęcone są jego liczne artykuły i publikacje. Autor monografii *Policja Państwowa regionu krośnieńskiego okręgu lwowskiego*, współautor monografii *Administracja bezpieczeństwa w powiecie, monografii Nauczyciele kresów wschodnich II RP i PRL. Wybrane postacie i zdarzenia*.

Adres do korespondencji: <apietzkiewicz@ahelodz.pl>.

o statut międzynarodowy IPA z 16 października 2015 r.² oraz art. 60 i następne szwajcarskiego kodeksu cywilnego³. Siedziba stowarzyszenia znajduje się w Genewie w Szwajcarii. Oficjalnym językiem roboczym stowarzyszenia jest język angielski. Dokumenty IPA, takie jak statut międzynarodowy, regulamin międzynarodowy i procedury, są publikowane w czterech oficjalnych językach IPA, czyli: angielskim, francuskim, niemieckim i hiszpańskim. Obecnie oprócz IPA w świecie funkcjonuje kilka innych organizacji o charakterze policyjnym, np. od 1983 r. Międzynarodowe Stowarzyszenie Szefów Policji, Międzynarodowa Federacja Wyższych Funkcjonariuszy Policji, od 1950 r. Międzynarodowa Komisja Badania Policji Drogowej, natomiast pokrewną organizacją jest Światowe Stowarzyszenie Detektywów⁴.

International Police Association jest największym stowarzyszeniem funkcjonującym na świecie, które dobrowolnie skupia

² International Police Association — International Executive Board, *IPA Statutes*, art. 1, <<https://www.ipa-international.org/IPA-Statutes>>, 25 maja 2023 r.

³ Schweizerisches Zivilgesetzbuch vom 10.12.1907, <https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/24/233_245_233/de>, 26 maja 2023 r.

⁴ S. Dybich, *Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji IPA*, „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” 1996, nr 1(1), s. 3.

w swych szeregach wszystkie policyjne służby, bez różnicy stopnia, wykształcenia, rasy, płci, barwy skóry, religii czy mowy. Jest organizacją politycznie neutralną i niezależną. International Police Association ma charakter organizacji pozarządowej (ang. *non-government organization*; dalej jako: NGO) posiadającej status konsultacyjny (specjalny) Rady Gospodarczej i Społecznej Organizacji Narodów Zjednoczonych (dalej jako: ONZ) oraz status konsultacyjny przy Organizacji Państw Amerykańskich i UNESCO.

Przynależność do IPA zobowiązuje do przestrzegania powszechnej deklaracji praw człowieka przyjętej 10 grudnia 1948 r. przez ONZ⁵. International Police Association jest organizacją pozarządową, która uznaje, że każda forma tortur jest niezgodna z jej zasadami.

International Police Association jako organizacja posiada własne godło, które jest chronione prawem autorskim, oraz hymn.

Celem funkcjonowania stowarzyszenia jest jednocześnie czynnych i byłych funkcjonariuszy służb policyjnych poprzez szerokie spektrum działania, np.:

- tworzenie i wzmacnianie więzi przyjaźni między policjantami,
- promowanie międzynarodowej współpracy w dziedzinie społecznej, kulturalnej i zawodowej,
- zachęcanie do pokojowego współistnienia narodów i zachowania pokoju na świecie,
- poprawianie publicznego wizerunku policji,
- uznania IPA przez organy międzynarodowe.

W tym celu IPA, mając na uwadze promowanie większej tolerancji, pokoju, poszanowania prawa oraz porządku, zrozumienia między ludźmi i dla pracy policji, opracowuje oraz podejmuje na szczeblu krajowym i międzynarodowym:

- programy wymiany, wizyty i podróże dla członków IPA,
- stypendia dla młodych członków,
- seminaria zawodowe,
- pomoc w nagłych przypadkach,
- spotkania i wydarzenia towarzyskie,
- fundusze socjalne dla swoich członków,
- imprezy sportowe,
- wystawy i konkursy kulturalne,
- wymiany i spotkania młodzieży w celu promowania pracy policji,
- kontakty z władzami,
- publikacje, oświadczenia, kampanie,
- udział w wydarzeniach organizowanych przez inne stowarzyszenia,
- wszelkie inne działania zgodne z celami opisanymi powyżej (w ramach IPA lub we współpracy z innymi organizacjami).

Geneza powstania IPA na świecie i rola Arthura Troopa

Arthur Troop urodził się 15 grudnia 1914 r. w Lincoln, natomiast zmarł 30 listopada 2000 r.⁶ Mężczyzna pracował początkowo jako mechanik, a następnie studiował ekonomię i nauki społeczne na Ruskin College w Oksfordzie. W wolnym czasie studiował też historię Rosji. W 1934 r. zdobył stypendium

⁵ <<http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/onz/1948.html>>, 19 maja 2023 r.

⁶ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Arthur_Troop>, 3 października 2022 r.

na studia w Moskwie i Leningradzie. Po studiach uczęszczał do Wyższej Szkoły Rolniczej w Evesham. 19 czerwca 1936 r. wstąpił do policji hrabstwa Lincolnshire. Służył w różnych wydziałach, ale wyspecjalizował się głównie w dziedzinie ruchu drogowego. Arthur Troop służył jako oficer policji przez całą II wojnę światową, a po zakończeniu działań wojennych dostrzegł potrzebę budowania nowej formy przyjaźni i zaufania wśród ludzi na całym świecie. Nawiązał już wcześniej różne przyjacielskie listowne kontakty, ale te zostały utracone w czasach zawieruchy wojennej. Postanowił więc ponownie je ożywić, ale ograniczył swoją działalność tylko do środowiska policyjnego. Wkrótce korespondował z wieloma funkcjonariuszami policji w zachodniej Europie, którzy wierzyli w szerzenie prostego przesłania przyjaźni na całym świecie. Arthur Troop wierzył, pomimo istnienia podziału powojennego świata na dwa wrogie sobie obozy militarne, w międzynarodową przyjaźń pomiędzy ludźmi zatrudnionymi w formacjach policyjnych i nieustanie dążył do tego. Jego idea stworzenia organizacji opartej na rozwoju więzi społecznych, kulturowych i zawodowych pomiędzy członkami, w środowisku wolnym od różnic rangi (stopni służbowych i zajmowanych stanowisk), płci, rasy, języka czy religii, znalazła wsparcie wśród korespondencyjnych przyjaciół. Zmotywowany powyższym zdecydował się na podjęcie odważnego w tym czasie kroku, tj. napisanie artykułu do uznanego tygodnika policyjnego w Wielkiej Brytanii — „British Police Review” („Brytyjski Przegląd Policyjny”), w którym odniósł się do idei międzynarodowej przyjaźni pomiędzy funkcjonariuszami policji. Dyscyplina w policji w tamtych latach była sztywna, dlatego mężczyzna wiedział, że jeśli w artykule przedstawi się, ujawniając swoje pełne dane personalne na tym etapie sprawy, mogą napotkać go znaczne nieprzyjemności ze strony przełożonych służbowych. Wobec tego A. Troop napisał swój artykuł pod pseudonimem „Aytee”, a czasopismo opublikowało tekst 12 sierpnia 1949 r.

W treści artykułu A. Troop przedstawił swoją wizję organizacji i zaproponował, w jaki sposób można nią zarządzać. Oczekiwał zwrotnych opinii od czytelników magazynu i był zachwycony otrzymanym znacznym poparciem dla jego propozycji. Wsparcie do jego pomysłu otrzymał nie tylko ze strony funkcjonariuszy z Wielkiej Brytanii, ale także od zagranicznych korespondentów deklarujących chęć zostania członkami stowarzyszonymi Sekcji Brytyjskiej do czasu utworzenia własnej sekcji narodowej. Zachęcony tym napisał list do „British Police Review”, prosząc o dalsze wsparcie. Przy tej okazji poczuł się pewniej, by przedstawić się z imienia i nazwiska, uznając, że jest to konieczne, aby rozwijać swoją działalność.

We wrześniu 1949 r., z pomocą kilku podobnie myślących przyjaciół i kolegów policjantów, zwołano inauguracyjne spotkanie stowarzyszenia na Posterunku Policji w Bishopsgate w Londynie. Mimo zdecydowanego oporu ze strony Federacji Policji, która postrzegła IPA jako zagrożenie dla własnej organizacji, zebranie wyłoniło pierwszych funkcjonariuszy stowarzyszenia i zdecydowało, że IPA powstanie 1 stycznia 1950 r., a sam Arthur Troop zostanie pierwszym sekretarzem Sekcji Brytyjskiej IPA⁷.

Sformalizowanie działania stowarzyszenia wymagało ciężkiej pracy i wielu zabiegów w celu stworzenia m.in. statutu, mota działania oraz symboli i insygniów. Wzoru projektu symboli

⁷ W. Drazdzyński, *Historia powstania IPA na świecie* [w:] A. Skrzypczak i in. (red.), *XX lat Sekcji Polskiej IPA*, Poznań 2012, s. 17.

i insygniów IPA poszukiwano bez powodzenia, dlatego A. Troop naszkicował własny projekt, zaczynając od kształtu gwiazdy ze służbowego hełmu, po czym dodał kulę ziemską, liście laurowe i wstęgę. W ten sposób powstał graficzny symbol stowarzyszenia IPA.

Działania A. Troopa na rzecz powstania światowej organizacji policyjnej opartej na przyjaźni i wzajemnym zaufaniu oraz kontaktach personalnych spotkały się ze sprzeciwem i brakiem zaufania kierownictwa służbowego, które uznało pomysł za ekscentryczny⁸. Z uwagi na to, że od samego początku istniał sprzeciw wobec utworzenia stowarzyszenia, mężczyzna nie był zaskoczony, iż został wezwany do komendanta głównego policji, aby zmierzyć się z trudnymi pytaniami dotyczącymi IPA i zarzutów podających w wątpliwość jego zdolność do zarządzania stowarzyszeniem, gdyż był tylko konstabłem, choć w tamtym czasie był tymczasowym sierżantem.

Komendant zakwestionował legalność istnienia IPA, a ponadto zaproponował, że odbierze mężczyźnie „dokumenty” stowarzyszenia i zleci oficerowi w randze inspektora zbadanie realności wykonania tego pomysłu. Arthur Troop pozostał jednak wierny swoim przekonaniom i współpracownikom, którzy go wspierali, chociaż poważnie zastanawiał się, jak rozmowa z szefem może wpłynąć na jego dalszą karierę zawodową. Wyszedł z biura komendanta głównego policji, czując się nieco przygnębiony, i zastanawiał się, kto mógł poinformować komendanta, co właściwie zamierza. Mężczyzna zachował jednak spokój i wierny swoim przekonaniom postanowił popchnąć sprawę działalności stowarzyszenia do przodu. Jak na ironię losu, kilka lat później ten sam komendant pogratulował A. Troopowi jego pracy na rzecz utworzenia IPA, podziwiając jego determinację w kontynuowaniu działalności stowarzyszenia.

W latach 50. XX w. stowarzyszenie IPA stale rosło w siłę w całej Europie. Arthur Troop i jego koledzy często podróżowali do różnych miejsc w Europie, aby promować zasady IPA i uczestniczyć w jego zebraniach. Nie dla nich jednak były wygodne podróże lotnicze, które dziś uważamy za oczywiste. Odbyli wiele długodystansowych i męczących podróży lądowych. W 1953 r. Holandia jako pierwszy kraj po Wielkiej Brytanii utworzyła Sekcję Narodową. Belgia i Francja poszły za tym przykładem w tym samym roku. Norwegia, Niemcy (RFN) i Szwajcaria zorganizowały się w ciągu następujących dwóch lat.

W 1955 r. w Paryżu odbył się I Międzynarodowy Kongres, na którym A. Troop został wybrany pierwszym międzynarodowym sekretarzem generalnym IPA. Na tym samym kongresie wybrano również pierwszy międzynarodowy zarząd IPA i jego pierwszego międzynarodowego prezydenta, którym został Andre Roches (Francja). Prezydent IPA oraz zarząd zostali wybrani zgodnie z treścią międzynarodowego statutu IPA na trzyletnią kadencję. Na I Międzynarodowym Kongresie IPA zostały określone struktury stowarzyszenia, powołano Stałe Biuro Wykonawcze oraz przyjęto statut IPA. Niniejszy statut ustanowił podwaliny do dalszego rozwoju stowarzyszenia, gdyż jasno określał jego zasady działania, cele i struktury. W czasie tego kongresu zapadły ustalenia, że co trzy lata będzie zwoływane zebranie o zasięgu międzynarodowym, w którym uczestniczyć będą członkowie międzynarodowego zarządu IPA oraz repre-

zentacje wszystkich narodowych sekcji, a ponadto na każdym z kongresów zostaną wybrane nowe władze światowe IPA.

Rozwój stowarzyszenia w Europie i poza nią nie zawsze przebiegał bez trudności, ale A. Troop i jego koledzy wytrwali, a organizacja ruszyła dalej i nadal rosła liczebność jej członków. Rosnąca popularność idei stowarzyszenia IPA sprawiła, że z roku na rok przybywało coraz więcej sekcji narodowych. Przykładem wzrostu ilościowego sekcji narodowych w IPA jest przystąpienie do struktur w 1958 r. — Włoch i Szwecji, oraz w 1961 r. — Austrii, Finlandii, Hiszpanii i Luksemburga i, jako pierwszych pozaeuropejskich sekcji, Kanady, Hongkongu i Kenii. W kolejnych latach w struktury IPA wstąpiły następujące sekcje narodowe: 1962 r. — Sekcja IPA Stany Zjednoczone Ameryki i Dania, 1963 r. — Izrael, 1965 r. — Grecja i Australia. W 1966 r., w czasie kiedy następował dalszy rozwój struktur IPA, A. Troop z powodów osobistych zrezygnował ze stanowiska, które pełnił przez 11 lat, a ponadto zakończył służbę w policji, przechodząc na emeryturę. Nie wpłynęło to jednak na jego działalność, ponieważ nadal aktywnie uczestniczył w pracach nad rozwojem międzynarodowej współpracy środowisk policyjnych, piastując stanowisko honorowego członka Stałego Biura Wykonawczego IPA. Bardzo aktywnie działał, angażując się w sprawy społeczne, m.in. prowadząc klub dla niewidomych w Lincoln. Pomagał też osobom niewidomym w utrzymaniu psów przewodników⁹.

W latach 90. XX w. nastąpił największy przyrost ilościowy sekcji narodowych IPA. W latach 1991–1997 do struktur IPA przyjęto aż 15 sekcji narodowych, głównie z Europy Wschodniej. Datą istotną, a zarazem związaną z przykrym zdarzeniem dla całej społeczności IPA, jest 30 listopada 2000 r., kiedy to po ciężkiej chorobie nowotworowej zmarł założyciel struktur IPA — A. Troop. Przed śmiercią, mimo ciężkiej choroby, uczestniczył w obradach XIX Światowego Kongresu IPA w Wielkiej Brytanii. Ironią losu jest fakt, że jego śmierć nastąpiła w 50 rocznicę powstania IPA¹⁰.

Za swój trud i wkład pracy nad powstaniem IPA A. Troop został uhonorowany Medalem Królowej i Medalem Imperium Brytyjskiego — jako pierwszy członek IPA otrzymał Złoty Medal Stowarzyszenia IPA, a w 1998 r. Złoty Miecz Węgier. W 1965 r. A. Troop został umieszczony na liście wyróżnień z okazji urodzin królowej i odznaczony Medalem Imperium Brytyjskiego w uznaniu jego zasług w tworzeniu, rozwijaniu i wspieraniu IPA. Na tej samej liście wyróżnień w tym czasie znajdowała się popularna grupa muzyczna „The Beatles”.

Na przestrzeni lat IPA również otrzymywało różne wyróżnienia, np. w 1967 r. organizacja uzyskała status konsultacyjny przy ONZ.

Od 25 października 1969 r. w zamku w Gimborn w Niemczech mieści się Międzynarodowe Centrum Edukacyjno-Konferencyjne IPA. Centrum jest miejscem odbywania się różnych seminariów i konferencji zawodowych. Zamek położony jest około 50 km na wschód od Kolonii w niemieckim kraju związkowym Nadrenia Północna-Westfalia. W 1971 r. miało miejsce oficjalne otwarcie Centrum Edukacyjno-Konferencyjnego w Gimborn, podczas którego obecny był minister spraw wewnętrznych Nadrenii Północnej-Westfalii Will Mayer. W maju 1982 r. wybrano pierwszą kobietę na członka władz światowych IPA, późniejszego Międzynarodowego Biura Wykonawczego

⁸ K. Rozpędowski, *Pamięci Arthura Troopa*, „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” 2002, nr 19, s. 2.

⁹ <<https://www.ipa-uk.org/Arthur-Troop-in-Detail>>, 21 marca 2022 r.

¹⁰ W. Drzażdzyński, *Historia...*, wyd. cyt., s. 18.

(Prezydium Zarządu). Była to Phyllis Nolan z Sekcji Irlandzkiej IPA. Przez 12 lat pełniła funkcję, początkowo jako drugi, a następnie pierwszy wiceprezydent. W sekcji narodowej P. Nolan piastowała również funkcję prezydenta Sekcji Irlandzkiej IPA.

Współcześnie wizja A. Troopa przekształciła się w prawdziwie międzynarodową organizację z ponad 372 000 członkami służącymi i emerytowanymi funkcjonariuszami formacji policji w prawie w 100 krajach, z których 65 to stowarzyszone sekcje narodowe (sekcja rosyjska jest zawieszona). Obecnie jest to więcej członków niż można było sobie wyobrazić 50 lat temu. Obecnie IPA reprezentowana jest na sześciu kontynentach świata.

Powstanie Sekcji Polskiej IPA

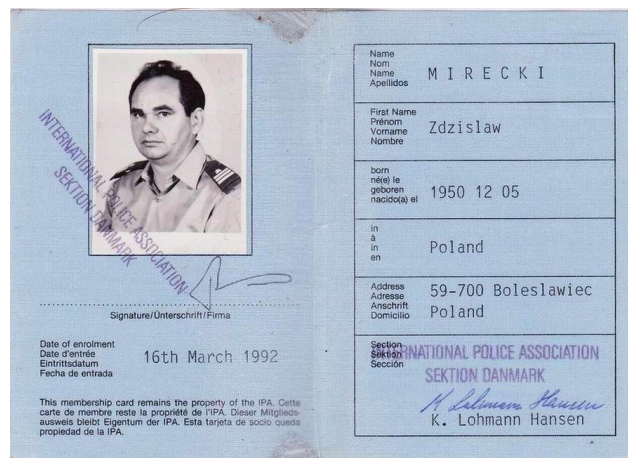
„Przeniesienie do polskiej Policji idei IPA, czyli działania poprzez przyjaźń bez względu na różnice polityczne, kulturowe i wszystkie inne, stało się możliwe dopiero jako efekt polskiej transformacji ustrojowej i powołania neutralnej politycznie Policji”¹¹.

Przemiany społeczno-polityczne w Polsce oraz uchwalenie ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji¹² spowodowały, że i ta nowa formacja mundurowa mogła otworzyć się na zupełnie nowe horyzonty. Zarówno społeczeństwo, jak i funkcjonariusze Policji stali się otwarci na zdobycze „świata zachodniego”, w tym na ideę krzewienia przyjaźni i koleżeństwa służb policyjnych na świecie. 27 września 1990 r. w Ottawie w Kanadzie, podczas Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej, podjęto decyzję o ponownym przyjęciu polskiej Policji do Interpolu. Był to pierwszy krok otwarcia się (po okresie „żelaznej kurtyny”) na świat demokratyczny.

Obecnie International Police Association — Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji — Sekcja Polska (dalej jako: Sekcja Polska IPA) w swych szeregach skupia osoby pełniące służbę w Policji i Straży Granicznej (dalej jako: SG) oraz emerytów i rencistów tych formacji, którzy nie są skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa lub przestępstwa skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego. Sekcja Polska IPA posiada wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym o nr 0000154720 oraz w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej o nr 630161971, a od 2006 r. status NGO, jednak droga do tego była daleka i skomplikowana.

W latach 1990–1992 w Polsce idee IPA podjęli niezależni od siebie funkcjonariusze policji z Poznania, Szczytna, Warszawy, Krakowa, Gdańska, Wrocławia, Słupska i Jeleniej Góry. Latem 1990 r. policjant z Poznania Leszek Brzostowski nawiązał pierwsze kontakty z policjantami francuskimi, którzy przekazali mu materiały dotyczące IPA oraz zapoznali z jej celami statutowymi. Zaproponowali również pomoc w utworzeniu sekcji narodowej w Polsce¹³. Pod koniec 1990 r. podobną współpracę podjęli policjanci z Jeleniej Góry, tyle że ich partnerem stała się Sekcja Duńska IPA. Przy pomocy IPA Oddziału Duńskiego w Esbjerg pod koniec 1991 r. zorganizowano zebranie inicja-

tywne grupy założycielskiej Koła IPA w Jeleniej Górze, na którym powołano tymczasowy zarząd. 6 stycznia 1992 r. w Jeleniej Górze odbyło się zebranie inicjatywne ośmioosobowej grupy, z której wyłoniony został tymczasowy zarząd związku lokalnego IPA. Ponadto ustalono wysokość miesięcznej składki członkowskiej oraz postanowiono rozpropagować dokument o powstaniu związku lokalnego IPA w środowisku mundurowych województwa i przedłożyć odpowiednie dokumenty władzom duńskim IPA¹⁴. W ten sposób w 1992 r. polscy funkcjonariusze tymczasowo uzyskali legitymacje przynależności do Sekcji Duńskiej IPA (fotografia 1).

Fotografia 1. Legitymacja Zdzisława Mireckiego z Bolesławca

Źródło: archiwa Sekcji Polskiej IPA udostępnione autorowi

W tym początkowym okresie polscy policjanci indywidualnie otrzymywali również legitymacje członkowskie i status członków stowarzyszenia IPA w Niemczech i Francji, a samo członkostwo miało charakter asocjacyjny. Wzrastające zainteresowanie ideami IPA wśród policjantów z większości garnizonów nieuchronnie prowadziło do powołania autonomicznej Narodowej Sekcji Polskiej IPA. Istotne znaczenie do powstania Sekcji Polskiej IPA miała inicjatywa funkcjonariuszy garnizonu poznańskiego. Spotkanie grup inicjatywnych odbyło się w 17 czerwca 1991 r. w Kiekrzu pod Poznaniem, gdzie zostały podjęte działania w celu powołania struktur IPA w Polsce.

Kolejnym istotnym krokiem do rozpoczęcia działalności było uzyskanie zgody ministra spraw wewnętrznych na utworzenie struktur IPA w Polsce. „W tym celu za pośrednictwem ówczesnego Komendanta Głównego Policji nadinsp. Leszka Lamparskiego zwrócono się do Ministra Spraw Wewnętrznych dr. inż. Henryka Majewskiego o wydanie zgody na utworzenie Sekcji Polskiej IPA. W dniu 4 lipca 1991 r. pismem AB-IX-994/91 Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych prof. Jan Widacki poinformował Komendanta Głównego Policji o wyrażeniu zgody przez Ministra Spraw Wewnętrznych na utworzenie i rozpoczęcie działalności Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji (IPA). Po uzyskaniu powyższej zgody przystąpiono do powołania grupy inicjatywnej, której głównym zadaniem była rejestracja stowarzyszenia w Sądzie. Spotkanie takie odbyło się 20 sierpnia 1991 r. w ośrodku wczasowym w Kiekrzu

¹¹ Policja Kujawsko-Pomorska, *IPA w Polsce*, <<https://kujawsko-pomorska.policja.gov.pl/kb/dzialania-policji/ipa/jubileusz-20-lecia-sek/2864,IPA-w-Polsce.html>>, 23 maja 2023 r.

¹² Tekst jedn. DzU z 2023 r., poz. 171 ze zm.

¹³ P. Miachalak, *Rola International Police Association w Polsce*, Szczytno 1997, s. 21 (praca dyplomowa napisana pod kierunkiem kom. D. Kołodziejkiej).

¹⁴ J. Zawora, *Protokół z zebrania sprawozdawczo-wyborczego związku lokalnego IPA policji jeleniogórskiej*, Jelenia Góra 1993, s. 1.

k. Poznania. Grupa inicjatywna liczyła 22 członków i reprezentowała Poznań, Gdańsk, Kraków, Warszawę, Słupsk, Lublin oraz Szczytno. W trakcie obrad podjęto uchwały dotyczące:

- przyjęcia nazwy i Statutu Stowarzyszenia,
- wyboru Komitetu Założycielskiego Sekcji Polskiej IPA.

W skład grupy inicjatywnej weszło 22 delegatów:

- 1) Leszek Brzostowski (Poznań),
- 2) Mirosław Karpowicz (Szczytno),
- 3) Henryk Cierpisz (Gdańsk),
- 4) Janusz Bukowczan (Kraków),
- 5) Marek Chmiołek (Szczytno),
- 6) Andrzej Faber (Kraków),
- 7) Bogdan Krasoń (Poznań),
- 8) Mieczysław Siadak (Poznań),
- 9) Andrzej Chojnacki (Poznań),
- 10) Zbigniew Rister (Poznań),
- 11) Marian Dzierżgowski (Poznań),
- 12) Marianna Kręcikowska (Poznań),
- 13) Mariusz Jaszczak (Poznań),
- 14) Krzysztof Drolński (Szczytno),
- 15) Jacek Węgrzyn (Szczytno),
- 16) Dariusz Działo (Lublin),
- 17) Marek Mielcarzewicz (Poznań),
- 18) Cezary Szczepanowski (Przytyk),
- 19) Jerzy Górski (Warszawa),
- 20) Tomasz Kozak (Słupsk),
- 21) Bożena Nowicka (Poznań),
- 22) Mirosław Rozbicki (Poznań)¹⁵.

W wyniku przeprowadzonych wyborów z 20 sierpnia 1991 r. władze założycielskie Sekcji Polskiej IPA przedstawiały się następująco:

- prezydent — L. Brzostowski,
- wiceprezydent — Jacek Węgrzyn,
- wiceprezydent — Mirosław Karpowicz,
- I sekretarz generalny — Mirosław Rozbicki,
- II sekretarz generalny — Jerzy Górski,
- I skarbnik — Bogdan Krasoń,
- II skarbnik — Bożena Nowicka,
- członek prezydium — Andrzej Faber,
- członek prezydium — Henryk Cierpisz,
- członek prezydium — Tomasz Kozak.

„Ponadto w trakcie obrad podjęto uchwałę w sprawie wystąpienia do Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu w sprawie rejestracji stowarzyszenia. Po tym posiedzeniu w dniu 20 sierpnia 1991 r. złożony został w Sądzie Wojewódzkim w Poznaniu — Wydział I Cywilny wniosek w sprawie wpisu do Rejestru Stowarzyszeń Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji¹⁶.

„23 grudnia 1991 r. Sąd Wojewódzki w Poznaniu wydał postanowienie o zarejestrowaniu stowarzyszenia pod nazwą International Police Association Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji — SEKCJA POLSKA. Natomiast 13 stycznia 1992 r. zostało wpisane do Rejestru Sądowego w Poznaniu pod pozycją ST 447¹⁷.

„Po rejestracji Stowarzyszenia rozpoczęto prace związane z organizacją Kongresu Założycielskiego na którym miały zostać wybrane władze stowarzyszenia w tym I Prezydent Sekcji Polskiej IPA. Historyczny, bo założycielski Kongres Sekcji Polskiej IPA,

odbył się w dniach od 16 do 17 października 1992 r. w Kiekrzu pod Poznaniem. Uczestniczyło w nim 52 delegatów reprezentujących 630 członków, wówczas skupionych w 22 grupach wojewódzkich. Wytonili oni trzynastoosobową Krajową Komisję Wykonawczą. Innym zapamiętanym wydarzeniem była darowizna finansowa przekazana przez Prezydenta IPA w Loarze Atlantycznej z Sekcji Narodowej IPA Francji¹⁸ na rozwój Sekcji Polskiej IPA¹⁹.

„W trakcie obrad wybrany został I Prezydent Sekcji Polskiej IPA, którym został ówczesny wykładowca Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie Jacek Węgrzyn. Jego kadencja, jak również kadencja jego następców, trwała trzy lata, a kolejni prezydenci zostawali wybierani podczas kolejnych Kongresów Krajowych²⁰ Sekcji Polskiej IPA (od 2018 r. kadencja trwa cztery lata)²¹. Niniejszy etap organizacyjny kończyła międzynarodowa afiliacja uzyskana w jednomyślnym głosowaniu na posiedzeniu Międzynarodowej Rady Wykonawczej (International Executive Council) IPA w Rio de Janeiro Brazylii. W dniach 2–8 listopada 1992 r. prezydent Sekcji Polskiej IPA J. Węgrzyn przebywał w Rio de Janeiro w Brazylii, gdzie brał udział w 24 Konferencji Międzynarodowej Rady Wykonawczej IPA. Dzięki rekomendacji przedstawicieli IPA z sekcji francuskiej oraz duńskiej, Sekcja Polska IPA stała się pełnoprawnym członkiem tej międzynarodowej organizacji. „W ten sposób zostały zwieńczone ponad dwuletnie starania i zabiegi o prawne jej uznanie w kraju, a także wprowadzenie na arenę międzynarodową. Było to zarazem dowodem, że międzynarodowa społeczność policyjna zaakceptowała zasady organizacji i działania polskiej Policji, respektujące kanony państwa demokratycznego²². 6 listopada 1992 r. prezydent Sekcji Polskiej IPA J. Węgrzyn odebrał certyfikat przyjęcia polskiego stowarzyszenia w struktury światowe (fotografia 2).

Fotografia 2. Certyfikat przyjęcia Sekcji Polskiej IPA w struktury światowe

Źródło: archiwa Sekcji Polskiej IPA udostępnione autorowi

¹⁸ Tamże.

¹⁹ J. Węgrzyn, *Sekcja Polska in statu nascendi* [w:] Skrzypczak A. i in. (red.), *XX lat...*, wyd. cyt., s. 21.

²⁰ Tamże.

²¹ Statut z 14 kwietnia 2018 r. International Police Association Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji Sekcja Polska, § 36a ust. 1, <<https://ipapolska.pl/statut-sekcji-polskiej-2018/>>, 22 maja 2023 r.

²² Policja Kujawsko-Pomorska, *IPA...*, wyd. cyt.

¹⁵ Policja Kujawsko-Pomorska, *IPA...*, wyd. cyt.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ Tamże.

„Otrzymanie certyfikatu oraz wpisanie Sekcji Polskiej IPA w struktury międzynarodowe rozpoczęło pełnoprawną działalność Stowarzyszenia IPA w Polsce”²³.

„Działalność władz Stowarzyszenia zarówno krajowego, jak również struktur wewnętrznych odbywa się w kadencjach trwających 3 lata”²⁴ (do 2018 r.), a obecnie są to 4 lata.

„Na poszczególnych Kongresach Krajowych odbywa się wybór nowych władz Stowarzyszenia, w tym Prezydenta Sekcji Polskiej IPA oraz członków Prezydium i Krajowej Komisji Rewizyjnej”²⁵.

W swojej 30-letniej działalności odbyło się łącznie 10 kongresów, w tym jeden Kongres Nadzwyczajny (przyczyną ich zwołania było dostosowanie statutu Sekcji Polskiej IPA do obowiązującego prawa).

Po kongresie założycielskim w Kiekrzu pod Poznaniem kolejne kongresy sprawozdawczo-wyborcze odbyły się w następujących latach:

- 1995 r. — II Krajowy Kongres Sekcji Polskiej IPA w Legionowie,
- 1998 r. — III Krajowy Kongres Sekcji Polskiej IPA w Soczewce,
- 2001 r. — IV Krajowy Kongres Sekcji Polskiej IPA w Wildze,
- 2004 r. — V Kongres Sekcji Polskiej IPA w Łącznej,
- 2007 r. — VI Kongres Sekcji Polskiej IPA w Bochni,
- 2010 r. — VII Kongres Sekcji Polskiej IPA w Muszynie,
- 2011 r. — VIII Kongres Nadzwyczajny w Łodzi,
- 2013 r. — IX Kongres Sekcji Polskiej IPA w Zamościu,
- 2016 r. — X Kongres Sekcji Polskiej IPA w Solcu Zdroju,
- 2019 r. — XI Kongres Sekcji Polskiej IPA w Janowie Lubelskim.

Na poszczególnych kongresach wybierano prezydentów Sekcji Polskiej IPA, którymi w jej dotychczasowej 30-letniej historii byli:

- J. Węgrzyn (1992–1995),
- Jerzy Jaroszewski (1995–2001),
- Jarostaw Moszczyński (2001–2004),
- Artur Kaźmierski (2004–2007),
- Arkadiusz Skrzypczak (2007–2013),
- Fryderyk Orepuk (2013–2019),
- Piotr Wójcik (od 2019 r. do dziś).

„Nawiązując do historii Sekcji Polskiej IPA należy wspomnieć, że w październiku 1993 r., a więc po dwóch latach działalności IPA w Polsce, została ona organizatorem Konferencji PEB (Stałego Biura Wykonawczego IPA), w którego obradach uczestniczył Artur Troop oraz przedstawiciele stowarzyszenia z Holandii, Irlandii, Izraela, Luksemburga, Szwajcarii i Szwecji. Organizacja Konferencji PEB była dużym wyróżnieniem dla naszej Sekcji Narodowej, a także wyzwaniem”²⁶.

15 marca 2003 r. podczas obrad Krajowego Zarządu Sekcji Polskiej IPA w Mysłowicach zostały określone zasady rozszerzenia członkostwa w polskim stowarzyszeniu o funkcjonariuszy SG jako formacji wykonującej zadania o charakterze policyjnym. Za wnioskiem o przyjęcie w poczet Sekcji Polskiej IPA funkcjonariuszy SG głosowało 17 członków Krajowego Zarządu Sekcji Polskiej IPA. Dopetnieniem starań o rozszerzenie spektrum członkowskiego stowarzyszenia była decyzja nr 78 komendanta głównego Straży Granicznej z 13 czerwca

2003 r. w sprawie zezwolenia funkcjonariuszom Straży Granicznej na przynależność do International Police Association — Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji²⁷, w której gen. bryg. Józef Klimowicz zezwalał funkcjonariuszom SG na członkostwo w trybie indywidualnym w stowarzyszeniu na zasadach określonych w statucie Sekcji Polskiej IPA. Zatwierdzenie tego faktu miało miejsce w trakcie V Kongresu Krajowego w dniach 11–13 listopada 2004 r. w Łącznej. Od tego czasu funkcjonariusze SG, którzy wypełnili deklaracje wstąpienia i uregulowali należności finansowe (składka członkowska), są pełnoprawnymi członkami Sekcji Polskiej IPA.

Podstawa prawna i akty wewnętrzne funkcjonowania Sekcji Polskiej IPA

Podstawą prawną utworzenia i funkcjonowania Sekcji Polskiej IPA jest ustawa z 7 kwietnia 1989 r. — Prawo o stowarzyszeniach²⁸ oraz wydane w oparciu o delegację ustawową statuty i regulaminy działania. Definicję stowarzyszenia zawiera art. 2 ust. 1 ustawy — Prawo o stowarzyszeniach. Przez stowarzyszenie rozumie się dobrowolne, samorządne, trwałe zrzeszenie o celach niezarobkowych. Powstaje, aby realizować określone cele, które wyznaczone są przez osoby zrzeszające się. Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Stowarzyszenie opiera działalność na pracy społecznej swoich członków. Do prowadzenia swych spraw stowarzyszenie może zatrudniać pracowników, w tym swoich członków. Stowarzyszenie jest zrzeszeniem osób (fizycznych lub prawnych w przypadku związku stowarzyszeń) skupionych wokół określonego w statucie celu. Osoby te prowadzą zorganizowaną działalność w kierunku realizacji postawionych przed ich organizacją zadań²⁹. Warunkiem uznania takiego zrzeszenia za stowarzyszenie jest dobrowolność i samorządność. Dobrowolność stowarzyszenia polega przede wszystkim na swobodzie inicjatywy zrzeszania się w stowarzyszenie, w tym jego zakładania, oraz przystąpienia do stowarzyszenia i likwidacji. Nikogo zatem nie można zmuszać do udziału w stowarzyszeniu lub ograniczać jego prawa wystąpienia ze stowarzyszenia. Ponadto nikt nie może ponosić ujemnych następstw w powodu przynależności do stowarzyszenia albo pozostawania poza nim. W terminie „samorządność” mieści się przede wszystkim samodzielność stowarzyszenia. Oznacza to, że stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, struktury, programy działania oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Ustawa — Prawo o stowarzyszeniach w ograniczonym zakresie ingeruje w samorządność organizacji, nakazując obowiązkowe rozwiązania. Mowa o tym, że najwyższą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków oraz nakaz posiadania zarządu i organu kontroli wewnętrznej (komisji rewizyjnej). Kolejnym ograniczeniem jest to, by stowarzyszenie miało cel niezarobkowy. Czas trwania stowarzyszenia jest nieokreślony. Z kolei trwałość stowarzyszenia zakłada, że organizacja ta funkcjonuje w oderwaniu od egzystencji poszczególnych członków. Stowa-

²⁷ Dz. Urz. KGSG z 2003 r., nr 2, poz. 30 ze zm.

²⁸ Tekst jedn. DzU z 2020 r., poz. 2261; dalej jako: ustawa — Prawo o stowarzyszeniach.

²⁹ D. Bugajna-Sporczyk i in., *Fundacje i stowarzyszenia. Prawo i praktyka*, Warszawa 2005, s. 417.

²³ Tamże.

²⁴ Tamże.

²⁵ Tamże.

²⁶ Tamże.

rzyszenie działa niezależnie od faktu odejścia ze stowarzyszenia (ewentualna śmierć) założycieli i obejmować może w swym składzie osobowym coraz to nowsze osoby.

Na podstawie treści ustawy — Prawo o stowarzyszeniach można stwierdzić, że stowarzyszenia mogą działać jako:

- stowarzyszenia zwykłe,
- stowarzyszenia zarejestrowane,
- związki stowarzyszeń.

Uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, nieposiadające osobowości prawnej, które mogą utworzyć co najmniej trzy osoby³⁰. Przedstawiciel reprezentujący stowarzyszenie zwykłe albo zarząd składający na piśmie organowi nadzorującemu właściwemu ze względu na siedzibę stowarzyszenia zwykłego wniosek o wpis do ewidencji stowarzyszeń zwykłych. Stowarzyszenie zwykłe powstaje i może rozpocząć działalność z chwilą dokonania wpisu do ewidencji stowarzyszeń zwykłych. Organ nadzorujący (starosta) dokonuje wpisu w terminie siedmiu dni od dnia złożenia wniosku lub uprawomocnienia się orzeczenia odrzucającego albo oddalającego wniosek (np. z powodu niezgodności regulaminu z przepisami prawa).

Stowarzyszenie zwykłe nie może:

- powoływać terenowych jednostek organizacyjnych,
- zrzekać osób prawnych,
- prowadzić działalności gospodarczej,
- prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Stowarzyszenie zarejestrowane jest związkiem osób, które postanawiają realizować jakiś wspólny cel. Obecnie do założenia stowarzyszenia rejestrowanego konieczne jest współdziałanie co najmniej siedmiu osób — członków założycieli, którzy podejmują uchwałę o powołaniu stowarzyszenia. Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków oraz samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Cel stowarzyszenia nie musi też być celem społecznie użytecznym w tym znaczeniu, że stowarzyszenie może realizować również partykularne interesy jakiejś wąskiej grupy osób. Artykuł 11 ustawy — Prawo o stowarzyszeniach określa, że najwyższą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków. Ponadto stowarzyszenie ma obowiązek posiadać zarząd i organ kontroli wewnętrznej. Wynika z tego, że stowarzyszenie obowiązane jest posiadać organ uchwałodawczy (walne zebranie), wykonawczy (zarząd) i kontrolny (komisja rewizyjna). Są to obowiązkowe organy stowarzyszenia. Dalej w art. 33 ust. 1 ustawy — Prawo o stowarzyszeniach określono majątek stowarzyszenia. Wśród źródeł powstania majątku stowarzyszenia ustawa wskazuje na:

- składki członkowskie,
- darowizny,
- spadki i zapisy,
- dochody z własnej działalności,
- dochody z majątku stowarzyszenia,
- dochody z ofiarności publicznej.

Stowarzyszenie, podobnie jak fundacje, podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym. Niniejszy rejestr jest jawny, dlatego każdy ma prawo dostępu do zawartych w nim danych. Zarząd stowarzyszenia składa wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego wraz ze: statutem, listą założycieli zawierającą imiona i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, miejsca zamieszkania oraz ich własnoręczne podpisy, proto-

kołem z wyboru władz stowarzyszenia oraz adresem siedziby stowarzyszenia³¹. Wniosek o rejestrację podpisują wszyscy członkowie zarządu. Wszystkie dokumenty powinny być oryginałami lub kopiami notarialnie poświadczonymi. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o wniesieniu opłaty oraz wzory podpisów osób upoważnionych do reprezentowania stowarzyszenia. Osoby uprawnione do reprezentowania stowarzyszenia określa statut.

Stowarzyszenie jako organizacja pożytku publicznego

Stowarzyszenia, które spełniają wymagania określone enumeratywnie w treści ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³², mogą ubiegać się o status organizacji pożytku publicznego. Ustawa wprowadziła nową kategorię organizacji pozarządowych, czyli organizację pożytku publicznego. Ustawa została skonstruowana w ten sposób, że nie zmusza organizacji pozarządowych do ubiegania się o status organizacji pożytku publicznego. Każda organizacja samodzielnie decyduje o tym, czy chce starać się o uzyskanie takiego statusu. Co więcej, ustawa w zasadzie nie ogranicza w żadnym stopniu czasu, w jakim organizacja może wystąpić z wnioskiem o uzyskanie takiego statusu, a zatem wyłącznie od decyzji osób kierujących organizacją zależy kiedy i czy w ogóle dana organizacja złoży wniosek o nadanie statusu organizacji pożytku publicznego. Organizacja, niezależnie od tego, czy jest fundacją, stowarzyszeniem, może uzyskać dodatkowy status — organizacji pożytku publicznego. Wiąże się z nim dodatkowe przywileje, ale też obowiązki, dotyczące przede wszystkim przejrzystości działań. Co istotne, nigdzie nie znajdziemy wzorcowego statutu organizacji pożytku publicznego. Są tylko pewne określone warunki wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Te wymagania powinny wynikać z zapisów statutowych stowarzyszenia, fundacji lub innej organizacji, która ubiega się o status organizacji pożytku publicznego. Wszystkie określone warunki muszą być spełnione łącznie, choć nie oznacza to, że wszystkie muszą być wpisane do statutu w takim brzmieniu, jak są zapisane w ustawie. Pierwszym i podstawowym warunkiem, który musi spełnić podmiot ubiegający się o status organizacji pożytku publicznego, jest wypełnienie przez daną organizację ustawowej definicji organizacji pozarządowej, ponieważ wyłącznie organizacje pozarządowe oraz podmioty zrównane z tymi organizacjami mogą ubiegać się o status organizacji pożytku publicznego³³. Ponadto status organizacji pożytku publicznego mogą uzyskać wyłącznie organizacje pozarządowe i podmioty, które spełniają następujące warunki:

- „1) prowadzi działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczeństwa, lub określonej grupy podmiotów, pod warunkiem że grupa ta jest wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa;
- 2) może prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego;

³¹ Ustawa — Prawo o stowarzyszeniach, art. 12 ust. 1.

³² Tekst jedn. DzU z 2023 r., poz. 571, art. 20 ust. 1; dalej jako: ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

³³ A. Ogonowski, A. Gibalska, *Fundacje, stowarzyszenia: funkcjonowanie i opodatkowanie*, Kraków 2011, s. 60.

³⁰ Ustawa — Prawo o stowarzyszeniach, art. 40.

- 3) nadwyżkę przychodów nad kosztami przeznaczają na działalność, o której mowa w pkt 1;
- 4) ma statutowy kolejalny organ kontroli lub nadzoru, odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru, przy czym członkowie organu kontroli lub nadzoru:
 - a) nie mogą być członkami organu zarządzającego ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
 - b) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
 - c) mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w takim organie zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni;
- 5) członkowie organu zarządzającego nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 6) statut lub inne akty wewnętrzne organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, zabraniają:
 - a) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej »osobami bliskimi«,
 - b) przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
 - c) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
 - d) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.
2. W przypadku stowarzyszeń działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie może być prowadzona wyłącznie na rzecz członków stowarzyszenia³⁴.

Wpis do rejestru Krajowego Rejestru Sądowego odpowiedniej informacji decyduje o uzyskaniu statusu organizacji pożytku publicznego. Ma on więc charakter konstytutywny. Nie ma zatem organizacji pożytku publicznego nieujawnionych jako takie w Krajowym Rejestrze Sądowym³⁵. Sam wpis do rejestru nie

³⁴ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, art. 20.

³⁵ A. Ceglarski, *Organizacje pożytku publicznego*, Warszawa 2005, s. 21.

stanowi o spełnieniu wymogów, dokonuje się tylko wpisu informującego, że dany podmiot posiada status organizacji pożytku publicznego. Ujawnieniu w powyższym rejestrze podlega także określenie przedmiotu jego działalności statutowej, z wyodrębnieniem działalności odpłatnej i nieodpłatnej³⁶.

Organizacja pożytku publicznego po uzyskaniu takiego statusu posiada pewne przywileje oraz obowiązki. Wśród najważniejszych przywilejów wymienić należy:

- a) zwolnienia z następujących podatków i opłat:
 - podatku dochodowego od osób prawnych,
 - podatku od nieruchomości,
 - podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - opłaty skarbowej,
 - opłat sądowych — w odniesieniu do prowadzonej przez nią działalności pożytku publicznego³⁷;
- b) możliwość wykonywania pracy przez osoby skierowane do odbycia służby zastępczej, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach;
- c) nieodpłatny, ułatwiony dostęp do publicznego radia i telewizji³⁸;
- d) możliwość pozyskiwania środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Do obowiązków organizacji pożytku publicznego należą te działania, które dotyczą jawności i transparentności działania:

- sporządzenie i ogłoszenie w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem rocznego merytorycznego sprawozdania z działalności (Internet),
- przesłanie do Narodowego Instytutu Wolności — Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w terminie do 15 lipca danego roku kalendarzowego sprawozdania z działalności organizacji pożytku publicznego,
- wydzielenie odrębnego rachunku bankowego dla środków z 1%,
- poinformowanie właściwego miejscowo naczelnika Urzędu Skarbowego o numerze rachunku bankowego, na którym gromadzone są środki z 1%.

Statut i regulamin działania Sekcji Polskiej IPA oraz zawarte porozumienia

„Statut Sekcji Polskiej IPA, którego pierwsza treść została uchwalona 20 sierpnia 1991 r., w Poznaniu, z uwagi na zmiany prawne był modyfikowany dwukrotnie w latach 2004 oraz 2007 na Kongresach Krajowych w Łącznej i Bochni³⁹, natomiast swoją aktualną treść posiada od 2018 r. 18 czerwca 2011 r., w trakcie VIII Nadzwyczajnego Kongresu IPA w Łodzi, zapisy statutu „zostały dostosowane do obowiązującego prawa, związanego m.in. z posiadaniem przez Sekcję Polską IPA od 2006 r. statusu Organizacji Pożytku Publicznego. W 2006 roku Sekcja Polska IPA została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000154720⁴⁰.”

³⁶ Ustawa z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn. DzU z 2023 r., poz. 685), art. 52 ust. 5.

³⁷ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, art. 24 ust. 1.

³⁸ Tamże, art. 26.

³⁹ Policja Kujawsko-Pomorska, *IPA...*, wyd. cyt.

⁴⁰ Tamże.

„W statucie Sekcji Polskiej IPA, tak jak w światowym statucie IPA, zostały zawarte ogólne informacje, tj. godło stowarzyszenia, motto, siedzibę Stowarzyszenia oraz podział na poszczególne Grupy Wojewódzkie, zgodnie z aktualnym podziałem administracyjnym kraju, tj. 16 Grup Wojewódzkich, których nazwy odpowiadają nazwom poszczególnych województw oraz grupę stołeczną. Kolejnymi istotnymi elementami statutu są cele działania Stowarzyszenia oraz sposób ich realizacji, a także kwestie związane z jego strukturą i władzami krajowymi. Ponadto reguluje on sprawy związane z otrzymaniem członkostwa w IPA, jak również jego utratą. Określa on również sprawy związane z finansami Stowarzyszenia, w tym szczególnie sprawy związane z posiadaniem przez Sekcję Polską IPA statusu Organizacji Pożytku Publicznego⁴¹.

Z kolei regulamin działania Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji IPA⁴² został przyjęty w formie uchwały nr 33/KZ/21 z 16 października 2021 r. przez Krajowy Zarząd Sekcji Polskiej IPA w Nowym Sączu. Jest to akt wewnętrzny kierownictwa uszczegółwiający treść statutu Sekcji Polskiej IPA, w którym znajduje się 15 rozdziałów, np. dotyczących nabycia i utraty członkostwa, regulaminu przyznawania wyróżnień i odznaczeń, trybu zwoływania i prowadzenia posiedzeń, zasad ewidencji i wykorzystywania środków przekazanych dla IPA z tytułu odpisów podatkowych na rzecz organizacji pożytku publicznego itp. Regulamin uszczegółwia zasady działania Sekcji Polskiej IPA.

„29 czerwca 2010 r. po kilkuletnich staraniach ówczesny Prezydent Sekcji Polskiej IPA Arkadiusz Skrzypczak podpisał z Komendantem Głównym Policji gen. insp. Andrzejem Matejukiem Porozumienie o współdziałaniu Policji i International Police Association (Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji) — Sekcja Polska⁴³.

W treści § 1 „porozumienia jego sygnatariusze stwierdzili, że Policja oraz stowarzyszenie IPA w ramach swoich kompetencji współdziałają w zakresie wzajemnej wymiany doświadczeń i informacji związanych z działalnością zawodową policjantów, organizowania i prowadzenia wspólnych szkoleń oraz kształtowania pozytywnego wizerunku Policji. Ponadto w podpisanym dokumencie zostały określone działania, które w szczególności będą realizowane w ramach tego porozumienia. Są to m.in. pogłębienie wiedzy zawodowej policjantów, podejmowanie wspólnych działań na rzecz porządku publicznego, doskonalenia umiejętności zawodowych poprzez organizowanie szkoleń, konferencji oraz staże zawodowe⁴⁴.

„26 sierpnia 2010 roku Prezydent Sekcji Polskiej IPA Arkadiusz Skrzypczak podpisał z Komendantem Głównym Straży Granicznej pfk. Leszkiem Elasem Porozumienie o współdziałaniu Straży Granicznej i International Police Association (Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji) — Sekcja Polska⁴⁵.

„Wzorem porozumienia z Policją ustalono, że współdziałanie pomiędzy IPA SP a SG obejmować będzie w szczególności takie działania jak: prowadzenie działalności o charakterze dydaktyczno-szkoleniowym, doskonalenie umiejętności zawodowych, promowanie znaczenia Straży Granicznej w społeczeństwie⁴⁶.

Współpraca międzynarodowa oraz program „Placement Programme”

„Placement Programme” polega na wymianie funkcjonariuszy czynnych Policji lub SG w ramach dwutygodniowych staży. Staż odbywa się w ramach podróży służbowej funkcjonariusza bez udziału środków finansowych ponoszonych przez stronę służbową. „Placement Programme to nic innego, jak wymiana stażowa pomiędzy czynnymi funkcjonariuszami polskiej Policji i Straży Granicznej z ich odpowiednikami w państwach partnerskich programu. Warunkiem podstawowym uczestnictwa w wymianie jest członkostwo w IPA oraz stosunkowo krótki, bo maksymalnie 8-letni staż służby. W większości przypadków podstawowym językiem komunikacji jest angielski, aczkolwiek — zarówno w kontaktach z Niemcami, jak i Węgrami — mile jest widziany również niemiecki. Nasi węgierscy bratankowie preferują dodatkowo również j. rosyjski. Znajomość języka musi być co najmniej dobra (w mowie i piśmie), ponieważ strona przyjmująca nie zabezpiecza tłumacza. W zależności od ustaleń roboczych nasi koledzy »ipowcy« albo wyjeżdżają na staż pierwsi, albo najpierw przyjmują gości w swoich jednostkach. Sam wyjazd na dwutygodniowy staż odbywa się w ramach zagranicznej podróży służbowej, jednak strona służbowa nie ponosi kosztów takiej delegacji. Wikt i opierunek musi zapewnić strona przyjmująca. Inne koszty ponosi uczestnik i/lub delegujący Region/Grupa Wojewódzka IPA. Na miejscu opiekunem stażysty jest osoba, która później, w ramach rewizyty, odbywać będzie staż w jednostce swojego byłego podopiecznego. Zakwaterowanie jest kwestią uzgodnień. W praktyce zatem może to być np. hotel, ale równie dobrze (a kto wie czy nie lepiej, gdy mowa o bardziej efektywnej integracji) w miejscu zamieszkania stażysty — gospodarza. Delegowany podczas stażu bierze udział w realizacji zadań służbowych, zapoznaje się ze specyfiką służby oraz specyfiką uregulowań prawnych w danym kraju. Co ważne — funkcjonariusz pełni służbę w umundurowaniu służbowym (dzięki temu niejednokrotnie jest też przedmiotem »sensacji« w lokalnym środowisku, bo widok policjanta czy pogranicznika w mundurze obcego państwa zawsze budzi co najmniej zaciekawienie, ale i sympatię) jako obserwator bez prawa podejmowania jakichkolwiek interwencji⁴⁷. W jaki sposób członek Sekcji Polskiej IPA może zostać stażystą (obowiązujące w tym zakresie procedury)? „Znajdujemy chętnych do odbycia stażu w konkretnym kraju partnerskim i spełniających wspomniane warunki (lata służby, znajomość języka). Przewodniczący Regionu, w którym zrzeszony jest zainteresowany, w porozumieniu z Prezesem Grupy Wojewódzkiej, uzgadnia możliwość odbycia stażu z właściwym przełożonym służbowym kandydata (przełożony musi wyrazić akceptację uczestnictwa w stażu). Przewodniczący Regionu i Prezes GW odpowiadają za dobór osób spełniających wymagane kryteria (przy czym znajomość języka obcego może być następnie zweryfikowana przez przedstawiciela Prezydium SP IPA). Prezes Grupy Wojewódzkiej uzgadnia termin i szczegóły stażu z Komendantem Wojewódzkim Policji (Komendantem Oddziału SG, odpowiednimi komendantami ośrodków szkolenia Policji lub SG). Po uzyskaniu

⁴¹ Tamże.

⁴² <<https://ipapolska.pl/wp-content/uploads/2021/11/Regulamin-dzialania-SP-IPA-z-Nowego-Sacza.pdf>>, 23 maja 2023 r.

⁴³ Policja Kujawsko-Pomorska, IPA..., wyd. cyt.

⁴⁴ Tamże.

⁴⁵ Tamże.

⁴⁶ Tamże.

⁴⁷ K. Kapturski, *Wymiana stażowa funkcjonariuszy między Polską a Irlandią, Niemcami, USA, Wielką Brytanią i Węgrami — Chcesz zostać stażystą?*, <<https://ipapolska.pl/wymiana-stazowa-funkcjonariuszy-miedzy-polska-a-irlandia-niemcami-usa-wielka-brytania-i-wegramiczcesz-zostac-stazysta/>>, 23 maja 2023 r.

wstępnej zgody od przełożonych Prezes Grupy Wojewódzkiej IPA przekazuje dane kandydata Sekretarzowi Generalnemu SP w formie formularza opatrzonego zdjęciem. Formularz obejmuje podstawowe dane kandydata, w tym co najmniej: stopień, imię i nazwisko, jednostkę macierzystą i komórkę organizacyjną w jej strukturze, długość stażu służby, poziom znajomości języków obcych, dane kontaktowe (telefon, email). Sekretarz Generalny SP IPA wystosowuje pismo do Komendanta Wojewódzkiego Policji (innego właściwego przełożonego) z prośbą o zgodę na uczestnictwo kandydata w stażu oraz o wydanie polecenia odbycia zagranicznej podróży służbowej. Jednocześnie informuje, że w ramach rewizyty delegowany będzie opiekunem gościa zagranicznego. W piśmie Sekretarz Generalny prosi również o opracowanie programu stażu dla funkcjonariusza zagranicznego (w praktyce program przygotowuje osoba odbywająca staż, i/lub jego bezpośredni przełożony oraz Przewodniczący Regionu IPA). Zatwierdza go Komendant Wojewódzki Policji (inny właściwy przełożony) i Prezes Grupy Wojewódzkiej. Sekretarz Generalny SP wysyła program stażu wraz z ankietą do sekcji narodowej odpowiedzialnej za staż w danym kraju, uzgadniając szczegóły dotyczące daty oraz miejsca stażu. Partnerska sekcja narodowa przekazuje Sekretarzowi Generalnemu SP analogiczne ankiety personalne swoich funkcjonariuszy oraz swoje propozycje terminu stażu. Sekretarz Generalny przekazuje otrzymane dokumenty oraz uzgadnia z Prezesem Grupy Wojewódzkiej IPA ostateczne terminy: wyjazdu naszego funkcjonariusza oraz przyjmowania stażysty w Polsce. Przewodniczący Regionu dopilnowuje, aby zatwierdzony program stażu kandydat otrzymał niezwłocznie. Przesyła go (również w wersji przetłumaczonej na język obowiązujący w czasie wymiany) mailem do Sekretarza Generalnego SP i na adres mailowy funkcjonariusza zagranicznego podany w jego ankiecie personalnej. Polski funkcjonariusz (Region lub GW IPA) jest zobowiązany we własnym zakresie zakupić bilety podróży i ubezpieczenie. Delegowanemu funkcjonariuszowi Sekcja Polska zwraca poniesione koszty związane z wyjazdem, do kwoty 1.000 zł, na podstawie przedłożonej delegacji oraz załączonych faktur i rachunków. Pozostałe koszty związane z wyjazdem zagranicznym, w tym tzw. diety kieszonkowe (10,50 €/dzień), w zależności od wysokości kosztów poniesionych na zakup biletów i ubezpieczenia, wynoszące powyżej 1.000 zł, będą obciążały Grupę Wojewódzką lub Region, z którego funkcjonariusz pochodzi. Po powrocie ze stażu uczestnik niezwłocznie sporządza sprawozdanie, które zostanie umieszczone na stronie internetowej www.ipapolska.pl i w czasopiśmie »Wiadomości sekcji polskiej IPA«. Sprawozdanie w języku polskim (mile widziane również w angielskim) należy przesłać na adres email Sekretarza Generalnego SP IPA⁴⁸.

Z kolei proces przyjmowania policjanta/pogranicznika zagranicznego w Polsce odbywa się w następujący sposób. „Po otrzymaniu informacji o dacie przylotu funkcjonariusza zagranicznego, przedstawiciele Regionu są zobowiązani odebrać go z lotniska. Region, w którym zrzeszony jest uczestnik Programu Placement, zobowiązany jest zabezpieczyć zakwaterowanie oraz wyżywienie w trakcie całego pobytu gościa w Polsce. Staż powinien być realizowany wg zatwierdzonego przez stronę służbową programu. Opiekę nad gościem zagranicznym sprawuje polski uczestnik wymiany. Nie powinna się ona ograniczać tylko do czasu spędzonego w służbie. Pierwsza sobota i niedziela

stażu są dniami wolnym od służby. W tym czasie przedstawiciele Regionu organizują gościowi wycieczki krajoznawcze lub inne atrakcje. Druga sobota jest dniem podsumowującym staż — spotkanie z kadrą kierowniczą, a niedziela — dniem wyjazdu (odprawienie na lotnisko)⁴⁹.

„Wymiana między Polską i Niemcami w ramach programu Placement Programme została zapoczątkowana w 2008 roku, a stanowiło to poszerzenie istniejącej już współpracy między naszymi krajami. [...] W styczniu 2008 r. w trakcie posiedzenia prezydium obydwu sekcji narodowych w miejscowości Fulda, zostały uzgodnione zasady na jakich będą odbywały się staże na terytorium Polski i Niemiec. Na bazie tych uzgodnień, Komendant Główny Policji nadinsp. Tadeusz Budzik, wyraził zgodę na delegowanie służbowe trzech pierwszych funkcjonariuszy z KMP Biała Podlaska, KMP Nowy Sącz oraz CSP Legionowo, którzy przez dwa tygodnie pełnili służbę w umundurowaniu służbowym na terenie Niemiec. W ramach rewizyty trzech niemieckich funkcjonariuszy przebywało na terytorium Polski, przyglądając się pracy naszych funkcjonariuszy⁵⁰.

„W 2009 roku kolejnych trzech policjantów brało udział w stażu z jednostek KMP Kielce, KMP Nowy Sącz, KP Tymbark. Następnie w 2010 r. udział wzięli funkcjonariusze z jednostek policyjnych KPP Brodnica, KPP Lwówek Śląski, KPP Sandomierz. Aż siedmiu funkcjonariuszy brało udział w stażach w 2011 r. w tym po raz pierwszy — dzięki podpisanemu porozumieniu o współpracy pomiędzy IPA a KG SG — dwóch funkcjonariuszy z Nadwiślańskiego i Sudeckiego Oddziału Straży Granicznej oraz policjanci z jednostek: Centralne Biuro Śledcze KGP, KMP Łomża, KPP Oleśno, Komenda Stołeczna Policji, KWP Bydgoszcz⁵¹.

„W 2009 r. zostało podpisane porozumienie dotyczące udziału sekcji polskiej i irlandzkiej w programie »Placement Programme«. Podobnie jak w przypadku sekcji niemieckiej, Komendant Główny Policji gen. insp. Andrzej Matejuk wyraził zgodę na dwutygodniowe staże w Irlandii naszych policjantów w ramach delegowania służbowego. W 2010 roku zostały wysłane dwie pierwsze osoby z KMP Kielce oraz KWP Lublin. W 2011 r. udział wzięło już trzech funkcjonariuszy z KMP Łomża, KP Wrocław-Krzyki oraz Nadwiślańskiego Oddziału SG⁵². Taka wymiana trwa nadal.

„Wiadomości Sekcji Polskiej IPA”

Czasopismo „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” towarzyszy członkom Sekcji Polskiej IPA od 1996 r. Pierwszy numer czasopisma ukazał się w listopadzie 1996 r., a jego pierwszym redaktorem naczelnym był Mariusz Żebrowski. Od samego początku stało przed nim nie lada wyzwanie, mianowicie założenie redakcji od podstaw. Jak sam po latach napisał „było to zadanie trudne, gdyż okazało się, że wśród członków stowarzyszenia nie można było znaleźć osób z doświadczeniem dziennikarskim⁵³. Wówczas redakcja nie miała

⁴⁹ Tamże.

⁵⁰ Policja Kujawsko-Pomorska, *IPA...*, wyd. cyt.

⁵¹ Tamże.

⁵² Tamże.

⁵³ M. Żebrowski, *Z kart historii „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” wspomnienia redaktora naczelnego Mariusza Żebrowskiego w latach 1996–2001*, „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” 2006, nr 339, s. 23 i nast.

⁴⁸ Tamże.

do dyspozycji komputera, telefonu ani maszyny do pisania. Siedziba redakcji mieściła się w prywatnym mieszkaniu w Zambrowie przy ul. Wąskiej 14. Pierwsze numery „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” drukowane były w nakładzie 2000 egzemplarzy. Z okazji jubileuszu 10-lecia Sekcji Polskiej IPA w marcu 2001 r. wydano publikację pt. *IPA Sekcja Polska. Zarys historii, dokumenty*⁵⁴ w nakładzie 10 000 egzemplarzy. Mariusz Żebrowski nie ograniczał się jedynie do wydawania i dystrybucji czasopisma, ponieważ był też inicjatorem i organizatorem kilku konferencji międzynarodowych i seminariów poświęconych problematyce bezpieczeństwa w ruchu drogowym i międzynarodowej współpracy policji. Przedsięwzięcia te organizowane były w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. W latach 2001–2003 redaktorem naczelnym czasopisma był Krzysztof Rozpędowski. Następnie od 2007 r. funkcje redaktora naczelnego pełnił Paweł Michalak, a od 2008 r. do marca 2011 r. Iwona Grzebyk-Dudek. Od marca 2011 r. do 2016 r. r. redaktorem naczelnym była Justyna Stachniewicz. W marcu 2017 r. redaktorem naczelnym została Elżbieta Gargula, która nadal redaguje „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA”. W okresie wydawania czasopismo cały czas rozwija się i zmienia się pod względem graficznym — zgodnie z nowymi trendami i możliwościami technicznymi. Cały czas podawane są w nim najważniejsze informacje o działalności Sekcji Polskiej IPA i promowana jest działalność stowarzyszenia. Przy tym od lat nie zmieniły się dwie najważniejsze idee, tj. jest ono wydawane z myślą o członkach stowarzyszenia i propagowania motta *Servo per Amikeco*.

Zakończenie

Przedstawiona powyżej krótka historia działania przez 30 lat Sekcji Polskiej IPA nie odzwierciedla w całości podejmowanych przez członków IPA działań zmierzających do rozwoju stowarzyszenia oraz promowania jego motta *Servo Per Amikeco*. Idea ta została zweryfikowana w ostatnich latach w czasie trwania pandemii COVID-19, podczas której ze środków pochodzących z 1% podatku kupowane były i przekazywane środki ochrony osobistej, środki dezynfekcyjne, maseczki czy napoje dla różnych podmiotów. Z kolei 2022 r. to okres pomocy humanitarnej dla walczącej Ukrainy. Sekcja Polska IPA uruchomiła dodatkowe numery rachunków bankowych w złotych i w euro, aby zbierać i przekazywać środki beneficjentom. Obecnie zagospodarowane zostały środki w kwocie 5000 euro (przekazane przez Sekcję Niemiec IPA), za które zakupiono konserwy i wysłano je przez przejście graniczne w Dorohusku na Ukrainę. Szeregi stowarzyszenia IPA w Polsce corocznie zwiększają swoją liczebność, która na koniec 2021 r. wynosiła ponad 11 651 członków. Na podstawie przeprowadzonej analizy można wskazać, że Sekcja Polska IPA jako jedna z organizacji pozarządowych spełnia istotną rolę w szeroko rozumianej prewencji w dziedzinie bezpieczeństwa i porządku publicznego. W tym zakresie ściśle stowarzyszenie współpracuje i współdziała z podmiotami rządowymi ustawowo odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny w państwie.

⁵⁴ M. Żebrowski, J. Jaroszewski, *IPA Sekcja Polska. Zarys historii, dokumenty*, Szczytno–Zambrów 2001.

Bibliografia

- Bugajna-Sporczyk D. i in., *Fundacje i stowarzyszenia. Prawo i praktyka*, Warszawa 2005.
- Ceglarski A., *Organizacje pożytku publicznego*, Warszawa 2005.
- Decyzja nr 78 komendanta głównego Straży Granicznej z 13 czerwca 2003 r. w sprawie zezwolenia funkcjonariuszom Straży Granicznej na przynależność do International Police Association — Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji (Dz. Urz. KGSG z 2003 r., nr 2, poz. 30 ze zm.).
- Drzażdżyński W., *Historia powstania IPA na świecie* [w:] Skrzypczak A. i in. (red.), *XX lat Sekcji Polskiej IPA*, Poznań 2012.
- Dybich S., *Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji IPA*, „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” 1996, nr 1(1).
- International Police Association — International Executive Board, *IPA Statutes*, <<https://www.ipa-international.org/IPA-Statutes>>, 25 maja 2023 r.
- Kapturski K., *Wymiana stażowa funkcjonariuszy między Polską a Irlandią, Niemcami, USA, Wielką Brytanią i Węgrami — Chcesz zostać stażystą?*, <<https://ipapolska.pl/wymiana-stazowa-funkcjonariuszy-miedzy-polska-a-irlandia-niemcami-usa-wielka-brytania-i-wegrami-chcesz-zostac-stazysta/>>, 23 maja 2023 r.
- Miachalak P., *Rola International Police Association w Polsce*, Szczytno 1997 (praca dyplomowa napisana pod kierunkiem kom. D. Kołodziejkiej).
- Ogonowski A., Gibalska A., *Fundacje, stowarzyszenia: funkcjonowanie i opodatkowanie*, Kraków 2011.
- Policja Kujawsko-Pomorska, *IPA w Polsce*, <<https://kujawsko-pomorska.policja.gov.pl/kb/dzialania-policji/ipa/jubileusz-20-lecia-sek-2864,IPA-w-Polsce.html>>, 23 maja 2023 r.
- Regulamin działania Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji IPA przyjęty uchwałą nr 33/KZ/21 z 16 października 2021 r., <<https://ipapolska.pl/wp-content/uploads/2021/11/Regulamin-dzialania-SP-IPA-z-Nowego-Sacza.pdf>>, 23 maja 2023 r.
- Rozpędowski K., *Pamięci Arthura Troopa*, „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” 2002, nr 19.
- Schweizerisches Zivilgesetzbuch vom 10.12.1907, <https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/24/233_245_233/de>, 26 maja 2023 r.
- Statut z 14 kwietnia 2018 r. International Police Association Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji Sekcja Polska, <<https://ipapolska.pl/statut-sekcji-polskiej-2018/>>, 22 maja 2023 r.
- Ustawa z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn. DzU z 2023 r., poz. 685).
- Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. DzU z 2023 r., poz. 571).
- Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn. DzU z 2023 r., poz. 171 ze zm.).
- Ustawa z 7 kwietnia 1989 r. — Prawo o stowarzyszeniach (tekst jedn. DzU z 2020 r., poz. 2261).
- Węgrzyn J., *Sekcja Polska in statu nascendi* [w:] Skrzypczak A. i in. (red.), *XX lat Sekcji Polskiej IPA*, Poznań 2012.
- Zawora J., *Protokół z zebrania sprawozdawczo-wyborczego związku lokalnego IPA policji jeleniogórskiej*, Jelenia Góra 1993.
- Żebrowski M., Jaroszewski J., *IPA Sekcja Polska. Zarys historii, dokumenty*, Szczytno–Zambrów 2001.
- Żebrowski M., *Z kart historii „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” wspomnienia redaktora naczelnego Mariusza Żebrowskiego w latach 1996–2001*, „Wiadomości Sekcji Polskiej IPA” 2006, nr 339. <<http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/onz/1948.html>>, 19 maja 2023 r.
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Arthur_Troop>, 3 października 2022 r.
- <<https://www.ipa-uk.org/Arthur-Troop-in-Detail>>, 21 marca 2022 r.